

Thuật toán tính gần đúng tích phân :

Chương trình chính

Input:

Output: In ra kết quả tính tích phân, sai số hoặc số khoảng chia cần thiết để đạt sai số cho trước

Thuật toán

B1: Khởi tạo một số biến toàn cục được sử dụng nhiều lần như:

f, a, b, n, h : Hàm số, khoảng lấy tích phân, số khoảng chia và bước h

A	: Mảng chứa giá trị của hàm tại các mốc nội suy
D	: Mảng chứa hệ số của đa thức là tích các $(t - i)$, i từ 0 đến n

B2: Bước $h = (b-a)/n$

B3: Gọi ra các hàm tính toán các yêu cầu bài toán

Gọi tính giá trị lớn nhất của đạo hàm cấp i của hàm $|f(x)|$ trên đoạn $[a, b]$

Gọi này tên là **max**

Input: Hàm f và i

Output: Giá trị lớn nhất của đạo hàm cấp i của hàm $|f(x)|$ trên đoạn $[a, b]$

Thuật toán:

B1: Hàm $g(x) =$ đạo hàm cấp i của $f(x)$

B2: Tìm m_1, m_2 lần lượt là giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của hàm $g(x)$ trên đoạn $[a, b]$ bằng thư viện có sẵn

B3: So sánh $|m_1|$ và $|m_2|$, khi đó giá trị lớn nhất của $|f(x)|$ là giá trị lớn hơn trong $|m_1|$ và $|m_2|$

Gói nhân một đa thức với $(t - i)$

Input: Mảng A chứa hệ số của đa thức cần nhân, ví dụ mảng A của đa thức $x^2 - 3x + 5$ là $[1, -3, 5]$ và i

Output: Mảng A chứa chính hệ số sau khi nhân với i

Thuật toán:

B1: Thêm 0 vào cuối mảng A

B2: $m = \text{độ dài mảng A}$

B3: Với j từ m-1 chạy về 1

$A[j] = A[j] - A[j - 1] * i$

B4: Trả về mảng A

Gói chia một đa thức với $(t - i)$ (chia hết)

Input: Mảng A chứa hệ số của đa thức cần chia, ví dụ mảng A của đa thức $x^2 - 3x + 5$ là $[1, -3, 5]$ và i

Output: Mảng X chứa hệ số của đa thức chia

Thuật toán:

B1: Với j chạy từ 1 đến độ dài của X

$X[j] = i * X[j-1] + A[j]$

B2: Trả về X

Gói tính tích phân xác định của một đa thức

Input: Mảng A chứa hệ số của đa thức, a, b là khoảng lấy tích phân

Output: Giá trị tích phân xác định

Thuật toán

B1: $I = 0$

B2: $m = \text{độ dài mảng A}$

B3: Với j chạy từ 0 đến m-1

Nếu $A[j] = 0$

Bỏ qua

Nếu $A[j] \neq 0$

$A[j] = A[j]/(m-j)$

$I = I + A[j] \cdot (b^{(m-j)} - a^{(m-j)})$

B4: Trả về I

Gói tính hệ số Cotes H_i

Input: Hệ số Cotes thứ i

Output: Hệ số Cotes H_i

Thuật toán:

B1: Tạo mảng X chứa hệ số của phép chia đa thức D (tích các $(t-i)$, i từ 0 đến n) với $(t-i)$

B2: Tính hệ số H_i theo công thức

$$H_i = \frac{1}{n!} \frac{(-1)^{n-i}}{(n-i)!} \int_0^n \frac{\prod_{j=0}^n (t-j)}{t-i} dt$$

B3: Trả về H_i

Gói in ra các hệ số Cotes và tính giá trị của tích phân

$(b-a) \sum_{i=0}^n H_i y_i$

n

i=0

Input:

Output: Kết quả tích phân

Thuật toán:

B1: Khởi tạo biến I để tính tích phân, tạo mảng H để chứa các hệ số H_i

B2: Với i chạy từ 0 đến n

H_i = hệ số Cotes thứ i

$I = I + H_i * y_i$

B3: In kết quả $I \cdot (b-a)$

Gói tính sai số của công thức Newton – Cotes

Input:

Output: Sai số công thức Newton - Cotes

Thuật toán

B1: Tạo hàm g là đạo hàm cấp n của hàm f

B2: Nếu n lẻ

$m_1 = \text{GTLN của } |g'(x)| \text{ trên đoạn } [a, b] \text{ bằng hàm } \mathbf{max}$

Tính sai số theo công thức:

$$|R_n(x)| \leq \frac{h^{n+2}}{(n+1)!} m_1 \int_0^n \prod_{i=0}^n (t-i) dt$$

B3: Nếu n chẵn

Tìm $m_2 = \text{GTLN của } |g''(x)| \text{ trên đoạn } [a, b] \text{ bằng hàm } \mathbf{max}$

Tính sai số theo công thức

$$|R_n(x)| \leq \frac{h^{n+3}}{(n+2)!} m_2 \int_0^n \prod_{i=0}^{n+1} (t-i) dt$$

B4: In ra giá trị sai số

Gói tính tích phân bằng công thức hình thang

Input: Mảng A chứa giá trị của hàm $f(x)$ tại các mốc x_i

Output: Giá trị gần đúng của tích phân xác định bằng công thức hình

Thuật toán

B1: $trape = \frac{1}{2}(A[0] + A[n])$

B2: Với i trong khoảng $(1, n)$

$trape = trape + A[i]$

B3: In $trape$

Gói tính sai số của tích phân bằng công thức hình thang

Input:

Output: Sai số của tích phân bằng công thức hình thang

Thuật toán

B1: Tìm $M_2 = \max_{x \in [a,b]} |f''(x)|$ bằng hàm *max*

$$\frac{M_2}{12}(b-a)h^2$$

B2: Sai số tính theo công thức

Gói tính số khoảng chia cần thiết để đạt sai số ϵ cho trước

Input:

Output: Số khoảng chia cần thiết

Thuật toán

B1: Tìm $M_2 = \max_{x \in [a,b]} |f''(x)|$ bằng hàm *max*

B2: Tính số khoảng chia cần thiết theo công thức:

$$n = \left\lceil \left(\frac{M_2(b-a)^3}{12\epsilon} \right)^{\frac{1}{2}} \right\rceil + 1$$

Gói tính gần đúng tích phân bằng công thức Simpson

Input: Mảng A chứa giá trị của hàm $f(x)$ tại các mốc x_i

Output: Giá trị gần đúng của tích phân xác định bằng công thức Simpson

Thuật toán

B1: $\text{simp} = h/3 * (A[0] + A[n])$

$\text{simp_odd} = 0$

$\text{simp_even} = 0$

B2: Với i từ 1 đến n , i lẻ

$\text{simp_odd} += A[i]$

B3: Với i từ 2 đến n , i chẵn

$\text{simp_even} += A[i]$

B4: $\text{simp} = \text{simp} + h/3 * 4 * \text{simp_odd} + h/3 * 2 * \text{simp_even}$

Gói tính sai số công thức tính gần đúng tích phân bằng công thức Simpson

Input:

Output: Sai số công thức tính gần đúng tích phân bằng công thức Simpson

Thuật toán

B1: Tìm $M_2 = \max$

$x \in [a, b]$

$|f^{(4)}(x)|$ bằng hàm **max**

B2: Tính sai số theo công thức

$$\frac{M_4}{180} (b - a) h^4$$

Gói tính số khoảng chia cần thiết để đạt sai số ϵ cho trước

Input:

Output: Số khoảng chia cần thiết

Thuật toán

B1: Tìm $M_2 = \max$

$x \in [a, b]$

$|f^{(4)}(x)|$ bằng hàm **max**

B2: Tính số khoảng chia cần thiết theo công thức:

$$2m = \left\lceil \sqrt[4]{\frac{M_4(b-a)^5}{180\epsilon}} \right\rceil + 1$$

nếu $\left\lceil \sqrt[4]{\frac{M_4(b-a)^5}{180\epsilon}} \right\rceil$ lẻ

và bằng

$$2m = \left\lceil \sqrt[4]{\frac{M_4(b-a)^5}{180\epsilon}} \right\rceil + 2$$

nếu $\left\lceil \sqrt[4]{\frac{M_4(b-a)^5}{180\epsilon}} \right\rceil$ chẵn

S